



WOJEWODA LUBELSKI

**ZARZĄDZENIE ZASTĘPCZE NR PN-II.4131.1.6.2017
WOJEWODY LUBELSKIEGO**

z dnia 13 grudnia 2017 r.

w sprawie nadania nazwy skwerowi w mieście Lublin

Na podstawie art. 6 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (Dz. U. z 2016 r., poz. 744 ze zm.), po zasięgnięciu opinii Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, zarządza się co następuje:

§ 1.

Dotychczasowemu skwerowi im. Rektora Grzegorza Leopolda Seidlera w Lublinie nadaje się nazwę skwer Sprawiedliwych Wśród Narodów Świata.

§ 2.

Zarządzenie ogłasza się w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego.

§ 3.

Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego.

Uzasadnienie

W dniu 2 września 2016 r. weszła w życie ustawa z dnia 1 kwietnia 2016 r. *o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej* (Dz. U. poz. 744), zwana dalej „ustawą”. Ustawa została zmieniona ustawą z dnia 22 czerwca 2017 r. *o zmianie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej* (Dz. U. poz. 1389).

Stosownie do art. 1 ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki - nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, nadawane przez jednostki samorządu terytorialnego nie mogą upamiętniać osób, organizacji, wydarzeń lub dat symbolizujących komunizm lub inny ustrój totalitarny, ani w inny sposób takiego ustroju propagować (ust. 1). Za propagujące komunizm uważa się także nazwy odwołujące się do osób, organizacji, wydarzeń lub dat symbolizujących represyjny, autorytarny i niesuwerenny system władzy w Polsce w latach 1944-1989 (ust. 2). Za jednostki organizacyjne uważa się w szczególności szkoły i ich zespoły, przedszkola, szpitale, placówki opiekuńczo-wychowawcze, instytucje kultury oraz instytucje społeczne (ust. 3).

Jak stanowi art. 6 ust. 1 ww. ustawy, obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, upamiętniające osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój w inny sposób, właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego albo związku, o którym mowa w art. 4, zmienia w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. W przypadku niewykonania obowiązku, o którym mowa w ust. 1, wojewoda wydaje zarządzenie zastępcze, w którym nadaje nazwę zgodną z art. 1, w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym upłynął termin, o którym mowa w ust. 1 (ust. 2). Wydanie zarządzenia zastępczego, o którym mowa w ust. 2, wymaga opinii Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji

Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu potwierdzającej niezgodność nazwy obowiązującej w dniu wejścia w życie ustawy z art. 1. Przepis art. 2 ust. 3 stosuje się odpowiednio (ust. 3).

Opinia, o której mowa, jest przedstawiana w terminie miesiąca, a w sprawie szczególnie skomplikowanej – nie później niż w terminie 2 miesięcy, od dnia doręczenia żądania wojewody. Oczekiwanie na opinię wstrzymuje bieg terminu na stwierdzenie nieważności aktu (art. 2 ust. 3 ustawy).

W niniejszej sprawie Rada Miasta Lublin nie wykonała ustawowego obowiązku i nie dokonała zmiany nazwy skweru im. Rektora Grzegorza Leopolda Seidlera.

Pismem z dnia 11 września 2017 r. znak: PN-II.40.39.2017 organ nadzoru wystąpił do Dyrektora Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Lublinie o opinię dotyczącą nazwy skweru im. Rektora Grzegorza Leopolda Seidlera. Odpowiedź na powyższe wystąpienie została doręczona organowi nadzoru w dniu 17 listopada 2017 r.

Zgodnie z treścią ww. opinii IPN z dnia 3 listopada 2017r., znak: BUW-940-238(4)/17: *„W ocenie Instytutu Pamięci Narodowej – KŚZpNP wymieniona nazwa symbolizuje komunizm w rozumieniu art. 1 ust. 1 ustawy (...). Grzegorz Leopold Seidler (1913-2004) był profesorem prawa, naukowcem, rektorem Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie, a równocześnie politykiem i wieloletnim działaczem PZPR, udzielającym informacji Służbie Bezpieczeństwa.*

Według art. 1 ust. 1 ustawy nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, nadawane przez jednostki samorządu terytorialnego nie mogą upamiętniać osób, organizacji, wydarzeń lub dat symbolizujących komunizm lub inny ustrój totalitarny, ani w inny sposób takiego ustroju propagować. Jednocześnie - jak stanowi art. 1 ust. 1 ustawy - za propagujące komunizm uważa się także nazwy odwołujące się do osób, organizacji, wydarzeń lub dat symbolizujących represyjny, autorytarny i niesuwerenny system władzy w Polsce w latach 1944-1989. Nadto zgodnie z wykładnią językową „symbolizować” oznacza przedstawiać coś pod postacią symbolu; być symbolem czegoś (zob. Słownik Języka Polskiego, oprac. E. Sobol, Warszawa 2005, s. 979).

Tym samym ocenić należy, iż fakt honorowania wskazanej postaci w nazwie ulicy sprawia, iż posiada ona charakter nazwy upamiętniającej osobę symbolizującą komunizm”.

Powyższa opinia Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu potwierdzająca niezgodność nazwy skweru im. Rektora Grzegorza Leopolda Seidlera z art. 1 ust. 1 ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki - ma charakter wiążący.

Organ nadzoru w pełni podziela i przyjmuje wnioski płynące z opinii IPN. Nie ulega wątpliwości, iż prof. Grzegorz Leopold Seidler był działaczem komunistycznym i wieloletnim działaczem PZPR, udzielającym informacji Służbie Bezpieczeństwa. Był aktywnie zaangażowany w działalność polityczną w okresie komunizmu – a zatem nazwa skweru im. Rektora Grzegorza Leopolda Seidlera w Lublinie jest niezgodna z art. 1 ust. 1 omawianej ustawy, gdyż posiada charakter nazwy upamiętniającej osobę symbolizującą komunizm.

Z uwagi na powyższe, na mocy art. 6 ust. 2 i 3 ustawy, organ nadzoru jest zatem zobligowany do wydania zarządzenia zastępczego dokonującego zmiany nazwy skweru im. Rektora Grzegorza Leopolda Seidlera w Lublinie.

Jednocześnie należy zauważyć, iż zasadne jest nadanie dotychczasowemu skwerowi im. Rektora Grzegorza Leopolda Seidlera w Lublinie nazwy skwer Sprawiedliwych Wśród Narodów Świata - dla uczczenia osób, które otrzymały medal Sprawiedliwy wśród Narodów Świata. Jest to najwyższe izraelskie odznaczenie cywilne nadawane nie-Żydom, przyznawane przez Instytut Pamięci Męczenników i Bohaterów Holocaustu Jad Waszem w Jerozolimie. Termin Sprawiedliwy wśród Narodów Świata oznaczał pierwotnie, w żydowskiej tradycji, osoby pochodzenia nieżydowskiego, które były dobrymi, bogobojnymi ludźmi. Judaizm naucza, że „jeśli człowiek niszczy jedno życie, to jest tak, jak gdyby zniszczył cały świat. A jeśli człowiek ratuje jedno życie, to jest tak, jak gdyby uratował cały świat”. Od 6 marca 2013 obchodzony jest Europejski Dzień Pamięci o Sprawiedliwych. Jego ustanowienie poparł m.in. w 2012 roku Parlament Europejski. Polska jest krajem, w którym mieszka najwięcej osób – Polaków – odznaczonych medalem Sprawiedliwy wśród Narodów Świata.

Biorąc pod uwagę powyższe, wydanie zarządzenia zastępczego w sprawie nadania nazwy skweru Sprawiedliwych Wśród Narodów Świata w Lublinie, jest uzasadnione.

Na niniejsze zarządzenie zastępcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, złożona za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

WOJEWODA LUBELSKI

Przemysław Czarnek

Otrzymuje:

- Przewodniczący Rady Miasta Lublin
- Prezydent Miasta Lublin

Do wiadomości:

- Instytut Pamięci Narodowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu – Oddział w Lublinie

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	1636409.3376707.3352714
Nazwa dokumentu	Zarządzenie zastępcze - Lublin zmiana nazwy skweru seidlera.pdf
Tytuł dokumentu	Zarządzenie zastępcze - Lublin zmiana nazwy skweru seidlera.pdf
Sygnatura dokumentu	PN-II.4131.1.6.2017
Data dokumentu	2017-12-13
Skrót dokumentu	189916E4DD58CE8648F687F208D3263E1C43BBB2
Wersja dokumentu	1.6
Data podpisu	2017-12-13 09:39:04
Podpisane przez	Przemysław Czarnek wojewoda lubelski

EZD 3.30.481.4063.6022

Data wydruku: 2017-12-13

Autor wydruku: Torbicz Małgorzata (starszy inspektor)